

בג"צ 5440/15 - פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול

בג"צ 5440/15 - פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול ואח'עליון

בג"צ 5440/15

פלוני

נגד

1. בית הדין הרבני הגדול

2. בית הדין הרבני האזורי בפתח תקוה

3. פלונית

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

[23.08.2015]

כבוד השופט י' דנציגר

כבוד השופט י' עמית

כבוד השופט א' שהם

בשם העותר:

עו"ד רמי מרמלשטיין

עתירה למתן צו על תנאי

פסק-דין

השופט י' דנציגר:

עניינה של העתירה בבקשת העותר לעכב את החלטות המשיבים בנוגע לחיובו בחלק מכתובתה של המשיבה 3 (להלן:

המשיבה) ובמזונותיה.

רקע והשתלשלות

1. מהעתירה ונספחיה עולה כי העותר והמשיבה נישאו זה לזו לפני למעלה מ-20 שנים ולהם שתי בנות בגירות. לפני כארבע שנים הגיש העותר תביעת גירושין לבית הדין הרבני, בה כרך תביעות נוספות. בהמשך הודיעו הצדדים כי הם מנסים "שלום בית". עוד ניתן להבין כי בעבר חתמו הצדדים על הסכם גירושין, שבמסגרתו הסכימה המשיבה לוותר על כתובתה, אך בהמשך התיר לה בית הדין האזורי לחזור בה מהסכמה זו.

2. בחודש מאי 2014 הגיש העותר תביעת גירושין, בעוד שהמשיבה תבעה את כתובתה ופיצוי חודש לאחר מכן. העותר טען לפני בית הדין שיש לחייב את המשיבה להתגרש מאחר שהיא סובלת מבעיה של "ניקיון כפיייתי". בשל כך וכן מאחר שוויתרה על הכתובה בהסכם הגירושין, טען כי יש לקבוע שאינה זכאית לכתובה. המשיבה הכחישה את הטענות וגרסה כי הסיבה שהעותר מבקש להתגרש היא שהתאהב באישה נכריה שהכיר בעבודה ועל כן תבעה לחייבו במלא סכום הכתובה, בסך של 750,000 ש"ח, וכן בפיצוי על הבושה שגרם לה. המשיבה הגישה תמלילים המאששים את טענותיה בדבר הרומן שניהל העותר.
3. ביום 15.4.2015 קבע בית הדין הרבני האזורי בפתח תקווה (הדיינים י. יהודה גליק, אליהו דוד רוזנטל ובנימין לסרי) ברוב דעות כי העותר לא הוכיח עילת גירושין. צוין כי גם אם סבלה המשיבה מבעיה נפשית, אין בכך עילת גירושין ללא כתובה ופיצוי. עוד קבע בית הדין כי יש "רגלים לדבר" שרצונו של העותר בגירושין נובע מהקשר שהוא מקיים עם האישה הנכריה, ואם כן מגיעות לאישה הכתובה ותוספת. טענת העותר כי המשיבה ויתרה על כתובתה בהסכם הגירושין נדחתה כיוון שהצדדים יכולים לחזור בהם ממה שסוכם, כל זמן שלא התגרשו. עוד צוין בית הדין כי כיום המשיבה מסכימה להתגרש אם תקבל את המגיע לה. כן קבע כי סכום הכתובה אינו מוגזם ועל כן אין להידרש לשאלה מה הדין בכתובה שננקב בה סכום מוגזם. בסופו של דבר, חייב בית הדין את העותר בסך של 400,000 ₪, המשקף את סכום הכתובה בניכוי הכספים שקיבלה המשיבה בהליכים המתנהלים בבית המשפט לענייני משפחה. בית הדין לא מצא לחייב את העותר בפיצוי נוסף היות שהמשיבה לא הוכיחה כי דבר הרומן התפרסם ברבים. יצוין כי דעת המיעוט קבעה כי על העותר לשלם למשיבה סך כולל של 250,000 ש"ח עבור הכתובה והתוספת, מבלי לפסוק מזונות אישה.
4. מהעתירה עולה כי בהחלטה מיום 18.6.2015 חייב בית הדין האזורי את העותר במזונות אישה בסך 2,000 ש"ח בחודש עד למתן הגט.
5. ביום 20.5.2015 ערער העותר על החלטת בית הדין האזורי וביום 9.7.2015 הגיש בקשה לעיכוב ביצועה. בהמשך ביקש לעכב גם את ההחלטה מיום 18.6.2015. ביום 2.8.2015 דחה בית הדין הרבני הגדול (הדיין א. אהרון כץ) את בקשות עיכוב הביצוע בקובעו כי אין מקום לעכב ביצועו של חיוב כספי, שאינו מסב בדרך כלל נזק בלתי הפיך, ובמיוחד בהתחשב בסיכויי הערעור, שאינם גדולים.
6. מכאן העתירה שלפנינו. העותר טוען כי החלטות בתי הדין לוקות בחוסר סבירות קיצוני שכן לא ניתן משקל מינימאלי לחובתם "שלא להביא את העותר אל עברי פי פחת", תוך פגיעה בזכותו החוקתית לגישה למזון, למדור, לעבודה ולחירות, טרם שהוכרע סופית עניינו. עוד נטען כי שיקולים זרים הנחו את בית הדין הרבני הגדול, מבלי שפורט מהם; כי ההחלטה נגועה בהפליה פסולה, מבלי שפורט טיבה; כי היא פוגעת אנושות באמינות המנהל הציבורי; וכי היא עלולה לגרום לעותר עוול בלתי הפיך. מלבד זאת, העלה העותר שורת טענות לגוף החלטתו של בית הדין האזורי מיום 15.4.2015, ובכלל זה נטען כי העותר הוכיח עילת גירושין המוציאה את המשיבה ללא כתובה; כי המשיבה הסתירה מהעותר שהיא סובלת מ"מחלת הניקיון"; כי סכום הכתובה מוגזם ונועד לשם כבוד בלבד; וכי ההחלטה מיום 10.5.2015 ניתנה "ללא ראיות, על בסיס אין קלטות" אלא על סמך תמלילים בלתי קבילים. העותר מבקש להורות על ביטול ההחלטות הנ"ל או על עיכוב ביצוען עד להכרעה סופית בעניינו.

דיון והכרעה

7. עיינו בעתירה ובנספחיה והגענו לכלל מסקנה כי דינה להידחות על הסף. כידוע, בית המשפט הגבוה לצדק אינו יושב כערכאת ערעור על החלטותיהם של בתי הדין הרבניים. התערבות בהחלטות של בתי הדין תהא אך במקרים חריגים, שבהם הוכחה חריגה מסמכות, פגיעה בכללי הצדק הטבעי ומקרים אחרים המצדיקים סעד מן הצדק [ראו: אליעד שרגא ורועי שחר המשפט המינהלי עילות הסף 335 (2008)]. המקרה דנא אינו נמנה עם מקרים יוצאי דופן אלו. מדובר בהחלטת ביניים של בית הדין הרבני הגדול, שלא לעכב ביצוען של החלטות שיצאו מלפני בית הדין האזורי בעניינו של העותר, שעה שערעור שהגיש תלוי ועומד. החלטה זו מצויה בגדר סמכותו של בית הדין הגדול. טענותיו של העותר בדבר חוסר סבירות קיצוני, שיקולים זרים והפליה בהחלטות שניתנו בעניינו, הועלו בעלמא וללא כל פירוט וביסוס. גם טענתו כי ביצוען של ההחלטות יביא אותו ל"עברי פי פחת" הועלתה ללא פירוט מינימאלי, שיש בו כדי להבהיר מדוע הדבר יסב לו נזק בלתי הפיך וממילא בהיעדר כל תימוכין. בנסיבות אלה, אין כל עילה להתערבותנו. סיכומו של דבר, העתירה נדחית. אין צו להוצאות. ניתן היום, ח' באלול התשע"ה (23.8.2015).